INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDS-ØKONOMI

BERETNING OM VIRKSOMHEDEN I 1959

INSTITUTETS LEDELSE

Institutets styrelse består i henhold til grundbestemmelserne af lærerne i historie og samfundsøkonomi ved Københavns Universitet samt chefen for Det statistiske Departement tillige med et mindre antal valgte medlemmer.

I 1959 mistede styrelsen et af sine højest værdsatte medlemmer, idet professor emeritus, dr. polit. & oecon., fil. dr. *F. Zeuthen* den 24. februar afgik ved døden. Professor *Zeuthen* havde været medlem af styrelsen siden 1930 og fra 1948 til 1956 Institutets formand.

I 1959 besattes et lektorat i historie og et lektorat i nationaløkonomi ved Københavns Universitet med henholdsvis cand. mag. *Niels Skyum-Nielsen* og cand. polit. *Thorkild Hjortkjær,* som hermed indtrådte i Institutets styrelse. Ved årets udgang bestod styrelsen af følgende:

Rigsarkivar, dr. phil. Svend Aakjær.
Professor, dr. phil. Povl Bagge.
Fhv. nationalbankdirektør C. V. Bramsnæs.
Professor, dr. phil. Aksel E. Christensen.
Økonomiminister Bertel Dahlgaard.
Professor, dr. phil. Astrid Friis.
Professor, dr. phil. A. Hald.
Professor, dr. phil. Sven Henningsen, næstformand og kasserer.
Lektor Thorkild Hjortkjær.
Professor, dr. polit. Erik Hoffmeyer.
Rektor, professor, dr. polit. Carl Iversen.
Lektor, dr. phil. Arne Jensen.
Fhv. minister Aksel Larsen, M. F.
Fhv. rigsarkivar, dr. phil. Axel Linvald.
Lektor P. E. Milhøj.
Departementschef C. Ulrich Mortensen.
Lektor Erling Olsen.

Professor H. Winding Pedersen.
Handelsminister, professor, dr. oecon. Kjeld Philip, formand.
Professor, dr. polit. Poul Nørregaard Rasmussen.
Professor, dr. jur. & phil. Alf Ross.
Professor K. Skovgaard.
Lektor, dr. phil. Fridlev Skrubbeltrang.
Lektor Niels Skyum-Nielsen.
Professor, dr. phil. Kaare Svalastoga.
Kontorchef, lektor P. P. Sveistrup.
Generalsekretær i Nordisk Råd, cand. mag. F. W. Wendt.
Rektor, professor, dr. polit. Poul Winding.
Lektor Anders Ølgaard.

Forretningsudvalget bestod i 1959 af handelsminister *Kjeld Philip* (formand), professor *Sven Henningsen* (næstformand og kasserer), rektor *Carl Iversen,* fhv. rigsarkivar *Axel Linvald* og professor *Povl Bagge*. Tilsynet med det daglige arbejde er i 1959 ført af Institutets sekretær, lektor *Erling Olsen*.

»ØKONOMI OG POLITIK«

Institutets kvartalsskrift »Økonomi og Politik« blev i perioden januar-november 1959 redigeret af cand. polit. *Jørgen L. Halck* (ansvarshavende) med bistand af et redaktionsudvalg bestående af handelsminister *Kjeld Philip,* professor *Sven Henningsen,* rektor *Poul Winding* og generalsekretær *F. W. Wendt*. Pr. 1. december 1959 fratrådte cand. polit. *Jørgen L. Halck* på grund af andet arbejde redaktørposten, som herpå besattes med sekretær, cand. polit. *Hans F. Boserup*. Tidsskriftets oplag har i 1959 været 2500 eksemplarer og abonnementsprisen 15 kr. (studerende 10 kr.). »Økonomi og Politik« er i årets løb blevet udvekslet med udenlandske tidsskrifter, ligesom det efter anmodning er tilsendt en række danske institutioner.

»*Economic Conditions in Denmark*«, et engelsk resumé af »Økonomi og Politik«s danske konjunkturoversigt, er blevet udsendt til danske repræsentationer i udlandet samt til 80 udenlandske, historiske og økonomiske institutioner, biblioteker m. v.

DET HISTORISKE ARBEJDE

Mag. art. *Svend Erik Stybe* har i 1959 udsendt sin bog om Frederik Dreier med særligt henblik på hans forfatterskab. For dette arbejde erhvervede forfatteren den filosofiske doktorgrad.

Undersøgelsen over dansk øksneopdræt og øksneeksport i det 16. og 17. århundrede er blevet fortsat i 1959. Undersøgelsen ledes af professor, dr. phil. *Astrid Friis* og udføres af mag. art. *Svend Ellehøj*.

DET ØKONOMISKE ARBEJDE

Bibliotekar ved Det kongelige Bibliotek, cand. polit. *Knud Erik Svendsen* har i 1959 fortsat sin undersøgelse over de økonomiske idéers udvikling i Danmark i det 19. århundrede. Forfatteren har i 1959 udarbejdet udkast til en række af kapitlerne vedrørende perioden indtil 1820 samt studeret de økonomiske opfattelser i årtierne efter 1820.

ARBEJDET MED INTERNATIONALE FORHOLD

Til serien »Internationale studier« har redaktør, mag. art. *Erling Bjøl* i 1959 afleveret manuskript til en bog: »Sol og sult – Mezzogiornoproblemet«. Bogen deles i tre afsnit: ondet, kuren og resultaterne. I første del søger forfatteren at forklare, hvorfor Syditalien er forblevet underudviklet på trods af den kraftige industrialisering og urbanisering, som siden slutningen af forrige århundrede har præget Norditalien. I anden del beskrives de bevidste forsøg, der gennem tiderne er gjort på at fremme erhvervsudviklingen i Syditalien. Hovedvægten lægges på landboreformerne i henhold til den særlige Mezzogiorno-lovgivning efter den 2. verdenskrig samt på forsøgene på at overføre arbejdskraft fra landbrug til industri. Endelig analyseres virkningerne af reformforsøgene i tredie del. Der redegøres for såvel det opnåede som det forsømte, og de internationale aspekter drages ind i fremstillingen.

Institutet har i det forløbne år haft forbindelse med følgende udenlandske institutioner, med hvilke der er udvekslet publikationer og tidsskrifter: Belgien: Institut des Relations Internationales i Bruxelles; Canada: Queens University; England: The Royal Institute of International Affairs i London, London School of Economics and Political Science, Department of Applied Economics ved Universitetet i Cambridge, The Institute of Statistics ved Universitetet i Oxford; Finland: Finlands Banks Institut för Ekonomisk Forskning i Helsingfors, Utrikespolitiska Samfundet i Helsingfors; Frankrig: Centre d'Etudes de Politique Etrangère i Paris; Holland: Institut voor internationale Zaaken i Haag; Japan: Economic Council, Government of Japan i Tokyo; Norge: Chr. Michelsens Institut for Vitenskap og Åndsfrihet i Bergen, Universitetets økonomiske Institut i Oslo; Sovjetunionen: Institut d'Economie et de Politique i Moskva; Sverige: Företagsekonomiska Forskningsinstitutet ved Handelshögskolan i Stockholm, Konjunkturinstitutet i Stockholm, Nationalekonomiska Institutionen i Lund, Nationalekonomiska Institutionen i Uppsala, Utrikespolitiska Institutet i Stockholm; Tyskland: Institut für Weltwirtschaft an der Universität Kiel; USA: Foundation for Foreign Affairs i Washington, Council on Foreign Relations i New York, Yale University Library i New Haven, University of International Relations i Los Angeles.

BIBLIOTEKS- OG REGISTRERINGSARBEJDET

Institutets bilbliotek er i årets løb blevet forøget med ca. 200 bind. Avisregistraturen, som Institutet fortsat har afleveret til Det kongelige Bibliotek, Statsbiblioteket i Århus, Landsarkivet i Odense og Universitetsbibliotekets I. afdeling (Fiolstræde), er blevet videreført således at »Berlingske Tidende« pr. 31. december 1959 var registreret indtil januar 1918 og »Politiken« indtil oktober 1923.

INSTITUTETS FREMTID

Oprettelsen af Københavns Universitets Historiske Institut og Københavns Universitets Økonomiske Institut samt planerne om et institut for samtidshistorie og statskundskab ved Københavns Universitet har som nævnt i de seneste årsberetninger givet anledning til en række drøftelser vedrørende Institutet for Historie og Samfundsøkonomis fremtidige virke. Ved udgangen af 1959 var der i styrelsen enighed om at omdanne institutet til en selvejende institution, Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi, såfremt det på finanslovforslaget 1960–61 opførte institut for samtidshistorie og statskundskab ved Københavns Universitet oprettes. Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi tænkes overdraget udgivelsen af »Økonomi og Politik« samt det mod en bredere offentlighed rettede oplysningsarbejde. Det videnskabelige arbejde, som Institutet for Historie og Samfundsøkonomi hidtil har udført, overgår til henholdsvis Københavns Universitets Historiske Institut, Københavns Universitets Økonomiske Institut og det nye universitetsinstitut for samtidshistorie og statskundskab.

INSTITUTETS FINANSIELLE FORHOLD

Institutet har i årets løb modtaget tilskud fra staten, Tipstjenesten, Statens almindelige Videnskabsfond, Danmarks Nationalbank, Landmandsbanken, Kjøbenhavns Handelsbank og Privatbanken i Kjøbenhavn, Overretssagfører L. Zeuthens Mindelegat, samt dagbladene »Politiken« og »Berlingske Tidende«.

For disse tilskud bringer Institutet sin oprigtige tak.